

2017 yil 1-10 dekabr, Toshkent shahridagi «Ko'rgazma Savdo Markazi»
Asal bayrami va asal mahsulotlari ko'rgazmasi yarmarkasi!

تارتىمىنىڭ ئىستىقبولىنىڭ ئۈمىدلىك ھالەتتە — ئىلگىرى بىلەن

Фермер

Ижтимоий-иқтисодий журнал. 2017 йил. Ноябрь

ЧИҒАНОҚ ҚЎЗИҚОРИН

агарли пиво суслосида ундирилганда энг юқори кўрсаткични беради

Маъқур тадқиқот ишида чиганоқ қўзиқорининг *P. ostreatus* оналик культурасини етиштириш учун сунъий озиқа муҳитларда агарли пиво, картошкали агарли озиқа муҳитларга экин учун уларнинг колония диаметри аниқлаб олинди. Айгини жонакни, ҳозирги кунда республикамызда истеъмол қилинадиган қўзиқоринлардан *Pleurotus ostreatus* ва *Agaricus bisporius* турлари етиштирилади.

Шундан кейин чиққан ҳолда ҳозирда ишлаб чиқаришда кенг қўлланиладиган НК35, РР77 штаммлар ва маҳаллий 12 штамм тажриба учун олинган озиқа муҳитларида ўсиши ва ривожланиши кузатилди.

Истеъмол учун етиштириладиган *P. ostreatus* қўзиқоринининг штаммлари сунъий озиқа муҳитлари Петри ливобчаларга экилганда бир сутка давомида ўртача 0,6-0,8 см. га ўсиши аниқланган. Уларнинг колониялари оқ рангли бўлиб, концентрик ҳолатда ўсади. Оналик культуралари экин учун 7-10 суткада тайёр бўлади.

Оналик культураларини етиштиришда асосан агарли

олинган штаммлар колонияларининг бошланғич давридаги ўсишида фарқлар лққққ қўзиқоринининг бўлса, кейинчалик бу фарқ жуда кам бўлди. Иккинчи суткада НК 35 штаммининг колонияларининг ўртача диаметри 2,3 ва 2,1 см. , РР 77 штаммларининг колониялари ўртача диаметри 1,9 ва 1,7 см. кам бўлди. 12 маҳаллий штамминини эса 2,1 ва 1,8 см. га тенг бўлди.

Тўртинчи суткада ҳам штаммларининг колонияларининг ўртасидаги бундай фарқ сақланиб турди.

Еттинчи суткага борганда эса ўрганлаётган штаммлар колониялари ўсишидаги фарқ 8,6-9,5 ва 8,1-8,9 см. га етди.

Демак, ушбу тажриба натижаларидан тегшлин хуло

***P. ostreatus* оналик культурасининг ўсиш ва ривожланишига озиқа муҳитларининг таъсири**

Штамм вешенки	Колония диаметри, см. 2-суткада 4-суткада 7-суткада					
	2-сутка		4-сутка		7-сутка	
	сусло агар	картошкали агар	сусло агар	картошкали агар	сусло агар	картошкали агар
НК35	2,3	2,1	5,1	4,7	9,5	8,9
РР77	1,9	1,7	4,4	4,1	8,4	7,8
12	2,1	1,8	4,7	4,5	8,6	8,1

пиво суслоси ва картошкадан тайёрланган агарли озиқа муҳитларидан фойдаланилади. Ҳозирда ишлаб чиқаришда кенг қўлланиладиган НК35, РР77 штаммлар ва маҳаллий 12 штамм тажриба учун олинган озиқа муҳитларида ўсиши ва ривожланиши ихсин. Агарли пиво суслосида уларнинг бу кўрсаткичи энг юқори бўлди.

Юқоридаги жадвалдан ҳам кўриниб турибдики,

са чиқарган ҳолда чиганоқ қўзиқоринининг оналик культурасининг етиштиришда энг мақбул озиқа муҳити сифатида сусло агарини ҳам тавсия этиш мумкин.

**■ У.РАХМОНОВ,
Ғ.ЖУМАНАЗАРОВ,
Б.ШОДМОНОВ,**

**Тошкент Давлат аграр университети
тадқиқотчилари.**

Реклама	3
Хабар ва янгиликлар	4
Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони	
Хунармандчиликни янада ривожлантириш ва	
хунармандларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш	
чора-тадбирлари тўғрисида	6
Лутфия МИРЗАЕВА. Қадримиз янада ошди	15
Комила ИШОНҚУЛОВА.	
Ҳосилдорликни оширувчи тадбир	17
Мўмин ОСТОНОВ. Солиқ қонунчилиги	18
Луқмон БҮРИХОН. Танланган йўл	21
Шерзод АЗИЗОВ. Келажакка қўйилган қадам	22
А. АЛЛАБЕДИЕВ.	
Иқтисодиётнинг устувор йўналиши	24
Қ. АЛИҚУЛОВ. Мақсад — халқ фаровонлигини ошириш	26
У. РАХМОНОВ, Г. ЖУМАНАЗАРОВ, Б. ШОДМОНОВ.	
Чиганоқ кўзиқорин	29
О. ЭШДАВЛАТОВ, Х. ЭРГАШЕВ, А. ТЛЕУМУРАДОВ.	
Асаларингиз қишлоғга тайёرمи?	30
Д. ЁРМАТОВА, Н. ҲАБИБУЛЛАЕВА, Ф. АБДУМАЛИКОВА.	
Табиий ҳодисалардан ҳушёр тортайлик	32
Абдулла ҚУРБОНОВ. Сифатли чавоқ балиқчиликни	
янада ривожлантиради	34
Реклама	35
Нормурод МУСОМОВ.	
Шижоат	36
Реклама	38
Реклама	39
Зарифжон АБДУЛЛАЕВ.	
Чўл фермерга бағрини очганда... ..	40
Муҳаммадали МАМАДАЛИЕВ.	
Бир куни Афанди... ..	41
Нигора ЭРКИН қизи.	
Бир парча ер... ..	42
Яшна ЭМИНОВА. «Қалпоқчали мўъжиза»	44
Бахтиёр КАРИМОВ.	
Сабзавотчиликда қиш одди амаллари	47
Гўзал БЕГИМ. Саҳродаги ёвshan ифори	48
Нигора УРОЛОВА. Мақсад — соҳа самарадорлигини	
таъминлаш	53
Ш. МАХАМАДАМИНОВ. Пиёз уругини етиштиришнинг	
ўзига хос хусусиятлари	56
Ситора ТОЖИДДИНОВА. Ақида иами алломаси	58
Чонг Ёнг ЧЕОЛ. Ёмғир	60
Қришан ЧАНДАР. Йўлда	61

Фермер
ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ ЖУРНАЛИ

МУАССИС:
«Агробанк» акциядорлик тижорат банки,
Ўзбекистон Фермер, дехқон хўжаликлари
ва тобора ер эгалари Кенгаши,
З.М.Бобур номидаги халқаро асосот
фонди таъсисчиларидаги
«Zaytun bog'lar» МЧК.

ҲАМКОРЛАРИМИЗ:
Қишлоқ ва суи хўжалиги ишлари,
«Занитдашнингтепорт» ҳудудий компанияси,
«Задонмахуслов», «Узбекистанолот-
акциядорлик» компаниялари,
Пахтачиллик, янгилаштириш, қоринчилик йўнали-
шидаги илмий-тадқиқот институтлари.

Беш муҳаррир
Аббасул ЖУМАҚУЛОВ

Таҳрир ҳайъати:
Саидкамол ХОДЖАЕВ
Зокристон МАШРАБОВ
Баҳадир ЮСУПОВ
Шухрат ТЕНАЕВ
Тоштемир ТУРДУНЕВ
Файзулло БЕРДИЕВ
Шеразбек ЮЛДАШЕВ
Дилфуза ҚЎЗИЕВА
(Масъул котиб)
Дилором ЁРМАТОВА

Таҳририятта келиш қўлама ва
суратлар эъланини қабул қилишди.
Муаллифларнинг фикрлари таҳририят
фирузини фариқлаштириш мумкин.
Наврши кўчириб босилганли
«Фермер»даги эъланидаги маъна
сифатида қўриқилганини шарт.
e-mail: info@fermer.uz

Наибатчи муҳаррир:
Қурбон ЭМИНОВ
Саҳифаловчи: dsh@fermer
Гафуржон МАДАТОВ
Мусоҳҳах:
Яшна ЭМИНОВА

Журнал Ўзбекистон Маъбуот ва ахборот
агентлигининг 2007 йил 11 январида 0172-сонли
гувоҳнома билан динлет рўйхатига олинган.

Босма хонлига топширилди: 2017 йил 20 ноябрь
соғат 10:00 да. Босилиш руҳсати олинди:
2017 йил 29 ноябрь, соғат 14:00 да.
Қонин битими 60x84/8. Офсет усулида,
80 грамм офсет қоғозда босилди.
Шарҳли босма тибони 8,
11020 нухада чоп олинди. Журнал таҳририят
компаниятер марказида тервалди ва охирлашди.
Букиртма №17-759. Журнал «O'zbekiston»
НМНУ босма хонлида чоп олинди.

Таҳририят манавли:
100011, Тошкент шаҳри, ✉
Алишер Навоий кўчаси, 69-уй.
Телефонлар: (0-371) 241-25-94, 241-27-98,
241-26-81, 241-17-03. Факс: 241-16-84.
Обути нидеелари: 1147, 1148

2017 йил №11 Ноябрь	Журнал 2007 йил март ойидан шунда босилган.
Босма хонли манавли: Тошкент шаҳри, А.Навоий кўчаси, 30-уй.	ISSN 2181-5895
СОҲУВДА ЭРКИН НАРХДА	7 772 181 589 001